

УДК 633:635:349.6.631

Сорт рослин як чинник інноваційного розвитку аграрного сектору України

Бровкін В. В.

Національний науковий центр «Інститут аграрної економіки», вул. Героїв Оборони, 10, м. Київ, 03127, Україна, e-mail: brovkin181086@gmail.com

Мета. Нині, коли роль інноваційних чинників суттєво зросла, роль сорту в сільському господарстві теж посилюється. Розвиток сортових інновацій виробниками агропромислової продукції поступово формує умови для прискорення науково-технічного прогресу і в галузі насінництва.

Слід підкреслити, що сільськогосподарське виробництво досягає розрахункового додаткового ефекту через удосконалення ринку сортів рослин: збільшення виробництва продукції з одиниці площі, зниження собівартості її одиниці із загальним отриманням додаткового прибутку.

Методи. Під час досліджень використано загальнонаукові методи, зокрема гіпотези, спостереження, пошукові з елементами екстраполяції джерелознавчої бази даних, аналізу, а також метод синтезу для формування висновків. **Результати.** У процесі наукових досліджень узагальнено теоретичні й методичні засади оцінки вартості сорту як об'єкта інтелектуальної власності; проаналізовано сучасний стан і тенденції розвитку насінництва в Україні; розроблено пропозиції до методичних рекомендацій з оцінки вартос-

ті насіння і садивного матеріалу як об'єкта інтелектуальної власності, зокрема з використанням інвестиційних методологій та інструментарію при визначенні вартості витрат у часі; обґрунтовано пропозиції щодо використання оцінки майнових прав на сорт рослин у насінництві.

Встановлено, що метою таких досліджень є створення науково-методичної бази для захисту прав на сорти рослин і формування відносин власності щодо сорту та його використання іншими суб'єктами ринку.

Доведено, що розвитку ринку сортового насіння в Україні будуть сприяти об'єктивні оцінки ринкової вартості кожного сорту, а відповідно й плати за його використання. Такі оцінки потребують розроблення відповідних наукових досліджень та обґрунтованих методів і підходів для їх практичного застосування. **Висновки.** Широке застосування сортових інновацій та їх інноваційне забезпечення є обов'язковими елементами сучасного рослинництва. Вони сприятимуть вирішенню соціально-економічних проблем аграрного сектору, пов'язаних з пошуком шляхів підвищення економічної ефективності рослинницької галузі та продовольчим забезпеченням населення.

Ключові слова: сорт; інновація; сортове насіння; додатковий прибуток; ефективність.

Vladimir Brovkin
<https://orcid.org/0000-0001-9816-0114>

УДК 633.1:581.1:58.02:58.009

Динаміка вмісту цукрів у вузлах куштиння у зразків пшениці м'якої озимої з різним періодом вегетації

Василюк В. П.*, Юрченко Т. В., Пикало С. В.

Миронівський інститут пшениці імені В. М. Ремесла НААН України, Київська обл., Обухівський р-н, с. Центральне, вул. Центральна, 68, *e-mail: bioenergy.ua@ukr.net

Мета. Дослідити динаміку накопичення та витрат розчинних цукрів у вузлах куштиння у зразків пшениці м'якої озимої з різним періодом вегетації. **Методи.** Лабораторний, порівняння, узагальнення та математичної статистики. **Ре-**

зультати. Показник вмісту цукрів на час припинення вегетації рослин пшениці м'якої озимої залежно від генотипу варіював у межах 9,9–17,2%. Найнижчий показник був у ліній 'Лютесценс 60049' (17,2%), 'Еритроспермум 55023' (16,5%) та сорту 'КВС Еміль' (16,1%), найменший – у сортів 'КВС Ронін' (9,9%), 'КВС Джерсі' (10,6%), 'Світанок Миронівський' (10,6%). Після проходження рослинами обох фаз загартування відсоток цукрів у вузлах куштиння збільшився та знаходився в межах 26,2–36,7%. Виділено генотипи з високим вмістом цукрів: 'Лютесценс 60049' (36,7%), 'Еритроспермум 55023' (35,3%), 'Лютесценс 60816'

Valerii Vasyliuk
<https://orcid.org/0009-0008-5510-8867>
 Tetiana Yurchenko
<https://orcid.org/0000-0003-0164-4003>
 Serhii Pykalo
<https://orcid.org/0000-0002-3158-3830>